

Leo Trotskij

En kort anteckning

22 mars 1927

Jag medger att den aktuella situationen i Kina väcker hos mig mycket större oro än något annat problem. Jag har just fått ett telegram med innebörden att Shanghai ockuperats av nationalistiska trupper. Ju större område som hamnar under nationalistiskt styre och ju mer Guomindang antar karaktären av ett regeringsparti, desto mer borgerligt blir det. I detta avseende har införlivandet av Shanghai i den nationalistiska regeringens territorium en helt igenom avgörande karaktär.

Samtidigt läser vi Kalinins och Rudzutaks tal, där de redogör för och upprepar idén att den nationalistiska regeringen representerar det kinesiska folkets alla klasser (det är deras egna ord!). Således verkar det som att det i Kina kan existera en regering som överskrider klassgränser. Marxismen har helt glömts bort. Glömda är också Lenins teser om demokratin (Kominterns första kongress). När man läser sådant i *Pravda*, tror man först inte sina ögon, man läser det om och om igen... Men här gör sig Kalinin och Rudzutak helt och fullt till tolk för det kinesiska kommunistpartiets politik, det vill säga, för att uttrycka det mer exakt, Kominterns nuvarande politik i den kinesiska frågan. Ju större framgångar för den nationella revolutionen i Kina, desto större är de faror som med den nuvarande politiken bär i sitt sköte. (Det finns nog något klokhuvud som av dessa ord drar slutsatsen att jag är emot att bärga den kinesiska "skörden", med andra ord, är emot en seger för den nationella revolutionen i Kina.)

Den nuvarande politiken är felaktig, även om vi närmar oss frågan utifrån en "rent nationell" ståndpunkt, "abstraherad" från den internationella revolutionen. Det råder inget tvivel om att nationalistregeringen i Kina, när den bemäktigar sig stora områden och ställs inför gigantiska och extremt svåra problem, när den upplever behov av utländskt kapital och dagligen hamnar i konflikt med arbetarna, kommer att göra en skarp högersväng, mot Amerika i viss mån och mot Storbritannien. Just nu saknar arbetarklassen ledarskap, ty Guomindangs "kommunistiska" bihang, som i arbetarnas huvuden inplanterar tanken att den nationalistiska regeringen är en regering av alla klasser, kan omöjligt betraktas som en arbetarklassens självständiga ledning. Vi befinner oss i samma situation som en höna som har kläckt en ankunge...

De som är ansvariga för denna politik föreställer sig uppenbarligen att utvecklingen kommer att få följande förlopp: först kommer vi att förverkliga en fullständig seger för de nationalistiska trupperna, det vill säga ena Kina; sedan kommer vi att börja dra ur kommunistpartiet från Guomindang. Konceptet är rakt igenom mensjevikiskt. Först slutför vi den borgerliga revolutionen, och sedan,... etc. Med detta koncept blir vi inte en historiens klasskraft, utan en klasslös inspektörskår som står ovanför den historiska processen i sin helhet. Och naturligtvis kommer vi att falla platt till marken vid första vändning. Denna vändning kommer med all sannolikhet att ockupationen av Shanghai att innebära.¹

Kommunisterna kan givetvis inte avstå från att stödja den nationalistiska armén och den nationalistiska regeringen, inte heller verkar det som om de kan vägra att bli en del av den nationalistiska regeringen. Men frågan om kommunistpartiets fullständiga organisatoriska oberoende, det vill säga frågan om dess utträde ur Guomindang får inte skjutas upp en dag till. Vi har redan förlorat alldeles för mycket tid. Kommunisterna kan bilda en regering till-

¹ Under kommunistisk ledning tog arbetarna i Shanghai över kontroll över staden från dess krigsherrar samma dag som detta brev skrevs. På order från Moskva inbjöd de Chiangs Nordexpeditionstrupper att ockupera staden. Chiangs kupp kom den 12 april.

sammans med Guomindang under förutsättningen att de partier som utgör det politiska blocket totalt separeras från varandra. Så var det med oss och vänstersocialistrevolutionärerna.² Vladimir Iljitj krävde att de ungerska kommunisterna skulle följa samma kurs och klandrade dem för att de hade genomfört en partisammanslagning – som för övrigt verkar ha varit ett av skälen till att den ungerska revolutionen krossades så snabbt.³

Är det tillåtligt att fortsätta att flirta med Sun Yat-senismen, som håller på att förvandlas till det kinesiska proletariats ideologiska bojor och som i morgon kommer att bli (är redan på väg att bli) den kinesiska borgerliga reaktionens viktigaste instrument? Jag tror att denna slags flirt är kriminell. Men för att klippa av navelsträngen till Sun Yat-senismen måste det finnas något att klippa av den med. Det behövs ett oberoende kommunistiskt parti. Revolutionära förändringar inom det kommunistiska partiet som sådant, det vill säga dess bolsjevisering, inte i ord utan i handling, kommer utan tvekan att ske kring denna fråga.

Att rättfärdiga en mensjevikisk politik med hänvisning till nationellt förtryck är oförsvarbart. Först och främst bör man komma ihåg, att när Andra internationalen (Jaurès, Vandervelde och de andra) krävde att bolsjevikerna skulle förena sig inte bara med mensjevikerna, utan även med socialistrevolutionärerna, så utgick de från tsarismens förtryck. Som om kamp mot tsarismen eller nationellt förtryck inte skulle vara klasskamp! I Georgien, Finland, Lettland, etc, tog tsarismens ok formen av det mest barbariska nationella förtryck, värre än Storbritanniens eller till och med Japans förtryck i Kina. Men av detta följde inte att georgierna, finnarna eller letterna skulle bygga oberoende partier.

Det tycks mig som om vi än en gång, på ett eller annat sätt, måste lägga fram denna fråga för politbyrån. Naturligtvis föreligger en risk att vi i stället för en seriös diskussion om detta problem i centralkommittén, kommer att bemötas med fraktionellt förtal. Men kan vi vara tysta när inget mindre än ledningen för det kinesiska proletariats står på spel?

L.T.

Översättning: M Fahlgren

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Kina](#)

² Detta är *enda* gången som Trotskij i sina skrifter föreslår en koalitionsregering med Guomindang. Detta bör inte sammanblandas med Trotskij's stöd till Guomindang mot krigsherrarna i norr (och senare mot den japanska imperialistiska invasionen av Kina), som förblev en fast del av hans program. Detta brev bör läsas tillsammans med brevet till Alskij en vecka senare, där Trotskij omvärderar förmågan hos Guomindangs vänsterflygel och föreslår att man ska försöka förverkliga en arbetar-bonde-allians med hjälp av sovjeterna.

³ Den ungerska sovjetrepubliken proklamerades 21 mars 1919 och varade i 133 dagar. Samma dag som republiken bildades förenades de kommunistiska och socialdemokratiska partierna till Ungerns socialistiska parti. Detta medförde handlingsförlamning och förvirring som bidrog till regimens fall.